

Rapportage

behorende bij het project

QuickScan Wet Natuurbescherming bouw schuren op erf Lutkepost 1 te Buitenpost

September 2020

Ecobureau Merula

Voor ecologisch (tuin)advies!

Verantwoording

Titel	QuickScan Wet Natuurbescherming bouw schuren op erf Lutkepost 1 te Buitenpost
Datum uitgave	22 september 2020
Aantal pagina's incl. bijlagen:	21
Opdrachtgevers	Romte advies en ontwikkeling B.V. T.a.v. dhr. G van der Wal Lutkepost 1 9285 XD Buitenpost
Foto omslag	De grond waarop gebouwd gaat worden. Copyright: Merel Zweemer
Eindverantwoordelijke	M. Zweemer
Auteur	Ing. M. (Merel) Zweemer
Rapportnummer	2020-019
Status	Eindrapportage
Paraaf	

Colofon

Ecobureau Merula
Humaldastate 13
8926 RD Leeuwarden
06 13387618
www.ecobureau-merula.nl
info@ecobureau-merula.nl
KvK nr: 57918961

Gelieve als volgt te citeren:

Zweemer, M., *QuickScan Wet Natuurbescherming bouw schuren op erf Lutkepost 1 te Buitenpost*, rapportnummer 2020-019, Leeuwarden, september 2020

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doelstelling	3
1.2 Beschrijving onderzoeksgebied	3
1.3 Beschermde natuurgebieden	6
1.3.1 Natura-2000	6
1.3.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	7
2. Wet- en regelgeving	9
2.1 Soortenbescherming	9
2.1.1 Vogels	9
2.1.2 Overige soorten	10
2.2 Gebiedsbescherming	10
2.3 Zorgplicht.....	10
3. Methode	12
4. Resultaten.....	13
4.1 Vogels	13
4.2 Vleermuizen.....	13
4.3 Overige zoogdieren	14
4.4 Vissen, amfibieën en reptielen.....	14
4.5 Overige beschermde soorten	14
5. Conclusie en advies	15
5.1 Conclusie	15
5.2 Advies	15

Bijlage I; Bronvermelding

Bijlage II; Lijst van beschermde en vrijgestelde soorten Friesland

1. Inleiding

De heer van der Wal heeft aan Ecobureau Merula opdracht verleend om een QuickScan Wet Natuurbescherming te doen naar grond op eigen terrein waar twee schuren dienen te worden gebouwd. Het betreft een erf gelegen aan de Lutkepost 1 te Buitenpost.

1.1 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding tot het onderzoek vormt de beoogde aanbouw van twee objecten op het erf binnen het rood omkaderde gebied op de bovenste kaart in figuur 1. De vijverpartij die op deze kaart ingetekend staat, is reeds langere tijd niet meer aanwezig.

De doelstelling is vast te stellen of, en zo ja, welke soorten beschermd onder de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en provinciaal beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig zijn of de locatie geschikt voor kan zijn. Indien van beschermde soorten de aanwezigheid niet kan worden uitgesloten, zal aanvullend onderzoek nodig zijn. Indien er een negatief effect van de werkzaamheden op aanwezige beschermde soorten worden verwacht, zullen er mitigerende maatregelen genomen moeten worden.

De inventarisatie is slechts een momentopname en geen volledig onderzoek. Dit rapport is een weergave van de bevindingen tijdens de inventarisatie.

1.2 Beschrijving onderzoeksgebied

Het erf met het te bebouwen terrein bevindt zich binnen de bebouwde kom van het dorp Buitenpost in gemeente Achtkarspelen. De bebouwing rondom het onderzoeksgebied bestaat uit vrijstaande huizen van twee of drie woonlagen hoog, gebouwd in de periode 2003-2011. De boerderij op het erf zelf is gebouwd in 1923.

Op afstanden van 100, 250 en 300 meter van het onderzoeksgebied zijn bredere, doodlopende sloten aanwezig. Het agrarisch gebied begint op een afstand van 360 meter naar het noordoosten. Op 2,4 kilometer naar het zuiden loopt het Princes Margrietkanaal. Het plangebied ligt beschermd door een houtwal met hoge bomen die rondom het erf ligt. Er is gazon aanwezig en er loopt een sloot rondom het perceel.

De werkzaamheden op locatie betreffen nieuwbouw. De boomsingel rondom het terrein zal behouden blijven, er zal zelfs nog aanplant bij plaatsvinden om de ondergroei te herstellen.

Figuur 1 toont het plangebied op kaart en figuur 2 de beoogde aanbouwplannen. Figuren 3 en 4 tonen foto's van het plangebied.

Figuur 1: Kaart onderzoeksgebied omgeving (onder) en het erf (boven) met rood omkaderd het te bebouwen perceel. Beide kaarten zijn noordwaarts georiënteerd. (Bron kaarten: ArcGIS Online).

Figuur 2: Overzicht aanbouwplannen. (Bron kaart: opdrachtgever).

Figuur 3: Overzicht te bebouwen grond richting weg (westelijke richting).

Figuur 4: Overzicht te bebouwen grond richting bebouwing Himellof (oostelijke richting).

1.3 Beschermde natuurgebieden

1.3.1 Natura-2000

Vanaf het erf ligt het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied Lauwersmeer op 8,3 kilometer afstand in noordelijke richting.

De **broedvogel** doelsoorten van het Lauwersmeer zijn: Roerdomp, Bruine kiekendief, Grauwe kiekendief, Porseleinhoen, Kluut, Bontbekplevier, Kempmaan, Noordse stern, Velduil, Blauwborst, Paapje, Snor, Rietzanger.

De **niet-broedvogel** doelsoorten zijn: Fuut, Aalscholver, Lepelaar, Kleine zwaan, Wilde zwaan, Kolgans, Dwerggans, Grauwe gans, Brandgans, Bergeend, Smient, Krakeend, Wintertaling, Wilde eend, Pijlstaart, Slobeend, Tafeleend, Kuifeend, Brilduiker, Nonnetje, Zeearend, Meerkoet, Kluut, Bontbekplevier, Goudplevier, Grutto, Wulp, Zwarte ruit, Reuzenster.

De genoemde doelsoorten zijn voor het grootste deel totaal afhankelijk van het natuurgebied. In het onderzoeksgebied worden de genoemde doelsoorten niet verwacht. Door de beperkte schaal waarop de werkzaamheden plaatsvinden en de grote afstand tot dit natuurgebied, worden geen negatieve effecten verwacht als gevolg van de werkzaamheden.

1.3.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland is de naam van de ecologische hoofdstructuur van Nederland. Het omvat een netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden in Nederland, die de basis vormen voor het nationale natuurbeleid.

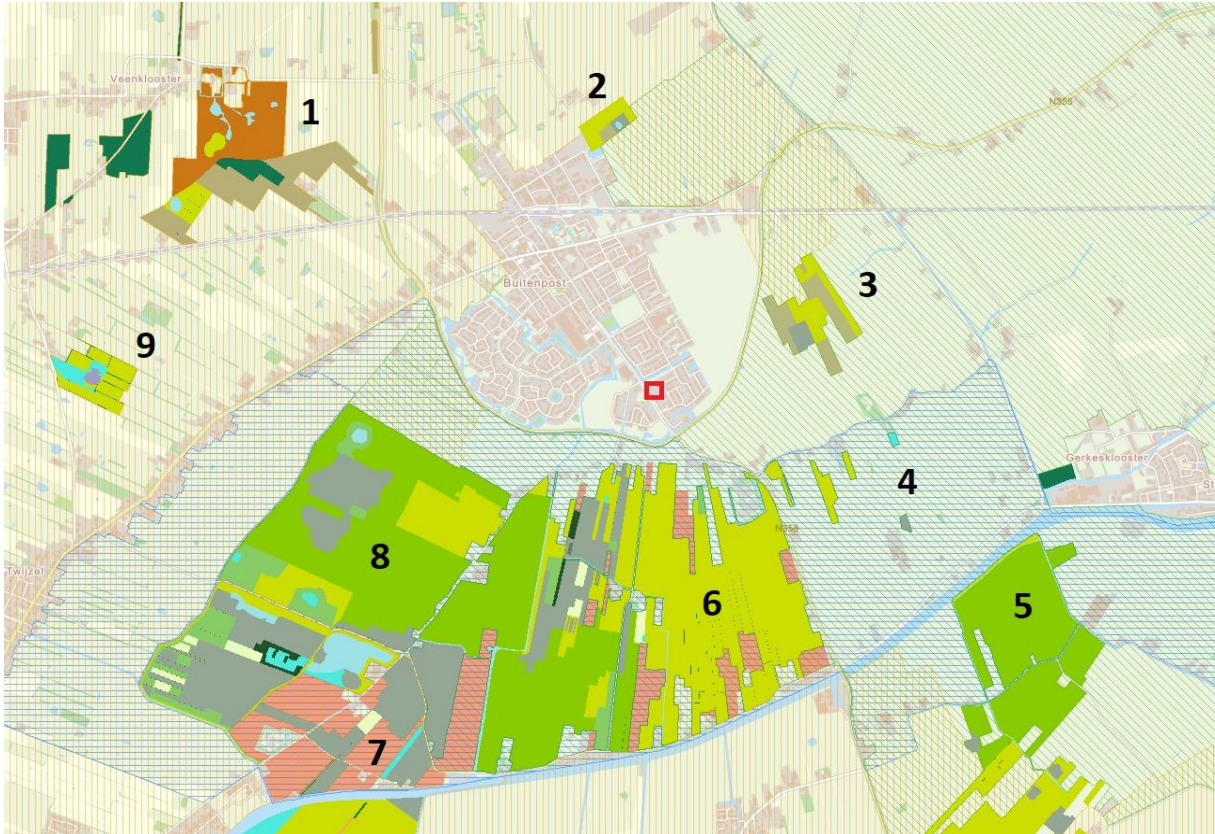
Op de kaart in figuur 5 is te zien dat er rondom de onderzoekslocatie enkele natuurgebieden liggen. Het betreffen de volgende gebieden:

1. Fogelsanghstate met als beheertypen dennen-, eiken- en beukenbos, droog bos met productie, park- of stinzenbos, kruiden- en faunairijk grasland, zoete plas.
2. Buitengebied Kollum zuid met als beheertypen moeras, ruigteveld, kruiden- en faunairijk grasland, zoete plas.
3. Polder Buitenpost met als beheertypen moeras, ruigteveld, kruiden- en faunairijk grasland.
4. IJzermieden met als beheertypen hoog- en laagveenbos, kruiden- en faunairijk grasland, zoete plas.
5. Surhuizermieden met als beheertypen moeras, kruiden- en faunairijk grasland, vochtig weidevogelgrasland.
6. Polder Rohel met als beheertypen vochtig hooiland, vochtig weidevogelgrasland, nat schraalland, moeras, trilveen, veenmosrietland en moerasheide, hoog- en laagveenbos, botanisch waardevol grasland, zoete plas, percelen nog om te vormen naar natuur.
7. Monniketille met als beheertypen elzensingel, nat schraalland, moeras, hoog- en laagveenbos, percelen nog om te vormen naar natuur.
8. Twijzelermieden met als beheertypen vochtig hooiland, vochtig weidevogelgrasland, nat schraalland, moeras, hoog- en laagveenbos, zoete plas, percelen nog om te vormen naar natuur.

9. Bootsma's Poel met als beheertypen houtwal- en houtsingel, hoog- en laagveenbos, zwakgebufferd ven, poel en klein historisch water, kruiden- en faunarijk grasland.

Het plangebied zelf valt niet binnen de NNN. Er wordt geen negatief effect op de omliggende natuurgebieden en verbindingzones tussen deze gebieden verwacht als gevolg van de werkzaamheden.

Figuur 5: Rondom de onderzoekslocatie (rood kader) liggen enkele natuurgebieden. (Bron kaart: Natuurbeheerplan 2020, Provincie Fryslân)

2. Wet- en regelgeving

Voorafgaand aan het uitvoeren van werkzaamheden is in veel gevallen toetsing aan de Nederlandse wetgeving voor natuur verplicht. Dit is de Wet Natuurbescherming, waarin de voormalige Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet gebundeld zijn. Indien geplande werkzaamheden leiden tot (ongewenste) effecten op beschermde soorten is aanvraag van een ontheffing noodzakelijk. Hierbij is in een aantal gevallen nog steeds het Rijk bevoegd gezag, maar veel taken vallen onder het bevoegd gezag van de Provincies. Ook gemeenten hebben meer verantwoordelijkheden gekregen, zoals in het verlenen van omgevingsvergunningen aan initiatiefnemers.

2.1 Soortenbescherming

Voor de Wet natuurbescherming zijn activiteiten die een schadelijk effect op beschermde soorten hebben, in principe verboden. Van dit verbod kan worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling.

Binnen de Wet natuurbescherming wordt bij ruimtelijke ingrepen onderscheid gemaakt tussen vogels, Europees beschermde soorten en nationaal beschermde soorten. Alle vogels zijn beschermd onder de Vogelrichtlijn. Europees beschermde soorten vallen onder de Habitat Richtlijn bijlage IV onderdeel a, bijlage 2 verdrag van Bern en bijlage 1 verdrag van Bonn. Daarnaast zijn er nog een aantal soorten op nationaal niveau beschermd in Nederland.

2.1.1 Vogels

Ten aanzien van vogels is in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het volgende opgenomen:

- Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te rapen en deze onder zich te hebben.
- Het is verboden vogels als bedoeld als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen. Verstoren mag wel indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Dit houdt in dat de nesten van alle inheemse soorten tijdens het broedseizoen zijn beschermd. Voor het verstoren van broedende vogels is een ontheffing nodig. Net als onder de voormalige Flora- en faunawet, zijn de nesten van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het gaat om de volgende soorten: Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespendif en Zwarte wouw.

2.1.2 Overige soorten

Onder overige soorten vallen Europees beschermde soorten en Nationaal Beschermde soorten. Het is verboden om deze:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Provincies beslissen zelf voor welke soorten van de Nationaal beschermde lijst een vrijstelling geldt. De lijst van de provincie Friesland met nationaal beschermde soorten waarvoor een ontheffing nodig blijft bij ruimtelijke ingrepen is opgenomen in bijlage 1 van dit rapport.

2.2 Gebiedsbescherming

Gebieden beschermd onder de Europese vogel- en Habitatrichtlijn zijn ook wel bekend als Natura-2000 gebieden. In het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied zijn zowel de te beschermen waarden van het Vogelrichtlijn- als het Habitatrichtlijngebied opgenomen. Deze kwalificerende habitattypen en soorten zijn in het aanwijzingsbesluit opgenomen als zogenaamde instandhoudingsdoelen. Elk gebied is specifiek voor een of meer van deze instandhoudingsdoelen aangewezen. Met deze nationale deelverplichtingen wordt bijgedragen aan de Europese verplichting die het voortbestaan van deze natuurwaarden tracht zeker te stellen.

Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. Deze wordt aangevraagd bij de Provincie waar de ingreep plaatsvindt. De effecten op de beschermde waarden kunnen zowel direct als indirect (externe werking) zijn. “Extern” betekent zowel dat instandhoudingsdoelen beschermd moeten zijn tegen invloed van buiten het gebied als dat soorten die een levensfunctie buiten het gebied hebben, daar ook volledige bescherming genieten.

Bij het bepalen of de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben, moet ook rekening gehouden worden met de overige ontwikkelingen in de omgeving van het beschermde gebied. Door een combinatie (cumulatie) van activiteiten kunnen namelijk ook negatieve effecten optreden. Hierbij wordt als richtlijn gehanteerd dat alleen plannen en projecten, waarover een definitief besluit is genomen, bij deze beoordeling worden betrokken.

Tot mei 2019 was het gebruikelijk om activiteiten in de natuur die stikstof uitstoten te toetsen aan de PAS (Programma Aanpak Stikstof). Inmiddels heeft de Raad van State de PAS ongeldig verklaard. De overheid werkt aan een nieuwe aanpak stikstof.

2.3 Zorgplicht

In artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming is de zorgplicht opgenomen. Deze geldt voor zowel soorten als gebieden en voor iedereen in Nederland. De zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende

zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Artikel 1.11 verwoordt dit als volgt:

De zorg houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt (...);

- a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt.

Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

3. Methode

Op maandag 24 augustus 2020 heeft er in de middag een veldbezoek plaatsgevonden, waarbij de te bebouwen grond en de omgeving is geïnspecteerd op aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten en holten. Tevens is gecontroleerd op geschiktheid voor beschermde flora en fauna en is gezocht naar sporen.

De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek zijn weergegeven in tabel 1.

Tabel 1: Weersomstandigheden veldbezoek Lutkepost, Buitenpost.

Datum	Duur	Type bezoek	Wind	Bewolking	Temperatuur
24-08-2020	13:00-14:00	QuickScan	ZW 4	Half bewolkt, af en toe regen	18 °C

4. Resultaten

Hieronder volgen de resultaten van het onderzoek naar beschermde flora en fauna. In de paragrafen hierna worden de resultaten per locatie besproken.

4.1 Vogels

Rondom het erf waar de bouw van de schuren dient te gaan plaatsvinden, is een boomsingel aanwezig. Deze blijft gehandhaafd en zal zelfs worden uitgebreid door de huidige eigenaar. In deze boomsingel werden geen grote (lees: jaarrond beschermde nesten) aangetroffen. Er heeft geen inspectie op de aanwezigheid van kleinere, niet-jaarrond beschermde nesten plaatsgevonden. Er bevindt zich een woning (boerderij) grenzend aan het plangebied, waar mogelijk wel gebouwgebonden vogelsoorten in broeden. De boerderij wordt echter niet aangetast door de werkzaamheden.

4.2 Vleermuizen

Ter plaatse in het plangebied is geen sprake van de aanwezigheid van **verblijfplaatsen** van vleermuizen, omdat er momenteel niets is. De boomsingel rondom het plangebied en de boerderij naast het plangebied bieden mogelijk wel gelegenheid tot verblijfplaatsen, maar blijven beide gehandhaafd.

Figuur 6: De boerderij en de bomen rondom het erf bieden mogelijkheden voor vogels en vleermuizen om in voor te komen.

Het erf waar gebouwd gaat worden, kan, mede door de boomsingel, wel deel uitmaken van **foerageergebied** van vleermuizen. Het plangebied ligt midden in bebouwde kom. Het huidige plangebied maakt geen deel uit van een **vliegroute** van vleermuizen, maar de directe omgeving

wellicht wel. Een vliegroue is een roue waarlangs vleermuizen zich verplaatsen van de verblijfplaats naar hun foerageergebied.

4.3 Overige zoogdieren

In de directe omgeving komen waarschijnlijk verschillende soorten zoogdieren voor, zoals Egel, Steenmarter, Mol en meerdere soorten muizen en ratten. Er zijn geen verblijfplaatsen van deze soorten aangetroffen tijdens het veldbezoek en deze worden ook niet verwacht, omdat er geen dekking is. In de houtwal kunnen deze soorten wellicht wel voorkomen.

4.4 Vissen, amfibieën en reptielen

Door de afwezigheid van water binnen het plangebied worden effecten op de soortgroepen vissen en het voortplantingswater van amfibieën uitgesloten. De boomsingel biedt door de aanwezigheid van snoeihout en bladafval wel geschikt land- en overwinterhabitat voor algemene soorten amfibieën, zoals Gewone pad, Kleine watersalamander en Bruine kikker.

Er zijn waarnemingen van Rugstreeppad en Heikikker bekend uit de Twijzelermeden. Heikikker is daarnaast ook bekend uit Polder Rohel. Beide soorten stellen echter specifieke eisen aan hun leefomgeving en worden daardoor niet verwacht binnen het plangebied. Reptielen komen niet voor in de omgeving.

4.5 Overige beschermde soorten

Er is geen beschermde flora op de locatie aangetroffen. De onderzoekslocatie biedt niet de juiste waardplanten om geschikt te zijn voor beschermde vlinders. Door afwezigheid van water worden beschermde libellen in de omgeving uitgesloten. De onderzoekslocatie voldoet tevens niet aan de eisen die veel overige beschermde soorten aan hun leefgebied stellen. Daardoor wordt de aanwezigheid van overige beschermde soorten uitgesloten.

5. Conclusie en advies

Ecobureau Merula heeft in opdracht van de heer G. van der Wal een QuickScan uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten op of rondom het te bebouwen perceel aan de Lutkepost 1 te Buitenpost. Er is gecontroleerd op de aanwezigheid van en potentie voor beschermde flora en fauna. Hieronder volgen de conclusie en aanbevelingen.

5.1 Conclusie

De doelsoorten van Natura 2000-gebied Lauwersoog zijn niet in het onderzoeksgebied waargenomen tijdens het veldbezoek en worden hier ook niet verwacht.

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen in de bomen rondom het erf. Het perceel biedt momenteel geen geschikt broedareaal voor andere vogelsoorten. De boomsingel en de boerderij bieden mogelijk wel nestgelegenheid voor verschillende soorten vogels. Deze objecten worden echter niet aangetast bij de bouw, mits de adviezen in hoofdstuk 5.2 worden opgevolgd.

Op dit moment zijn er geen mogelijkheden voor **verblijfplaatsen** van vleermuizen binnen het plangebied. De boomsingel en de boerderij kunnen wel gebruikt worden door vleermuizen als verblijfplaats. De boomsingel rondom het erf maakt dat het onderdeel kan zijn van **foerageergebied** en een **vliegroute** voor vleermuizen.

In de omgeving komen meerdere soorten zoogdieren voor, allen vrijgesteld door de Provincie Fryslân bij ruimtelijke ingrepen. De geplande bouwwerkzaamheden verstoren geen nesten of holen van zoogdieren.

Door afwezigheid van water worden negatieve effecten op de soortgroepen vissen en het voortplantingswater van amfibieën en libellen uitgesloten. Reptielen komen niet voor in de omgeving.

De onderzoekslocatie voldoet tevens niet aan de eisen die veel overige beschermde soorten aan hun leefgebied stellen. Daardoor wordt de aanwezigheid van overige beschermde soorten inclusief flora uitgesloten.

5.2 Advies

Effecten op broedvogels kunnen worden vermeden door **buiten het broedseizoen** te werken. Het broedseizoen loopt bij benadering vanaf 1 maart tot half juli, maar sommige vogels kunnen nog vroeger (Boomkruiper: half februari) beginnen of langer door gaan (Grauwe vliegenvanger: half augustus). Tevens kunnen de data per jaar verschillen, afhankelijk van temperatuur en winterse neerslag.

Indien het noodzakelijk is om toch in het broedseizoen te werken, wordt geadviseerd om voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelmeting te laten uitvoeren, om vast te stellen of er vogels aan het broeden zijn. Hiervoor dient een deskundig ecooloog te worden ingeschakeld. Dit is

alleen van toepassing wanneer de begroeiing daadwerkelijk gesnoeid of betreden wordt, of er binnen korte afstand harde geluiden worden geproduceerd, zoals door heien of een trilplaat.

Effecten op vleermuizen die foeragerend over het erf vliegen, worden uitgesloten, mits er **niet 's avonds gewerkt** wordt en er gedurende de werkzaamheden **geen extra verlichting** wordt gebruikt.

Tevens blijft ook altijd de **zorgplicht** gelden. Dit houdt in dat negatieve effecten op **alle** aanwezige flora en fauna zoveel mogelijk dient te worden beperkt.

Dit advies is drie jaar geldig.

Bijlage I; Gebruikte literatuur

Er is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Kapteyn, K., 1995, Vleermuizen in het landschap, over hun ecologie, gedrag en verspreiding, Schuyt & Co Uitgevers en Importeurs B.V., Haarlem
- NDFP, Verspreidingsatlas Amfibieën, <https://www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen>
- NDFP, Verspreidingsatlas Zoogdieren, <https://www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren>
- Regelink, Beschermden soorten Wet Natuurbescherming, <https://www.regelink.net/kenniscentrum/beschermden-soorten-wet-natuurbescherming/>

Kaartmateriaal:

- ArcGIS Online, <http://www.arcgis.com/home>
- Provincie Fryslân, Natuur overzichtskaart, <http://fryslan.maps.arcgis.com/home/index.html>
- Synbiosis Alterra, <https://www.synbiosys.alterra.nl/Natura2000/googlemapszoek.aspx>

Als er geen bronvermelding bij een foto vermeld staat, is deze gemaakt door de auteur.

Bijlage II; Nationaal beschermde soorten en vrijgestelde soorten Friesland

NATIONAAL BESCHERMDE DIER- EN PLANTENSOORTEN Bijlage, behorende bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming

Onderdeel A (behorende bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a)

Zoogdieren

Aardmuis
Boommarter
Bosmuis
Bunzing
Damhert
Das
Dwergmuis
Dwergspitsmuis
Edelhert
Eekhoorn
Egel
Eikelmuis
Gewone bosspitsmuis
Gewone zeehond
Grote bosmuis
Grijze zeehond
Haas
Hermelijn
Huispitsmuis
Konijn
Molmuis
Ondergrondse woelmuis
Ree
Rosse woelmuis
Steenmarter
Tweekleurige bosspitsmuis
Veldmuis
Veldspitsmuis
Vos
Waterspitsmuis
Wezel
Wild zwijn
Woelrat

Amfibieën

Alpenwatersalamander
Bruine kikker
Gewone pad
Kleine watersalamander
Meerkikker
Middelste groene kikker

Vinpootsalamander

Vuursalamander

Reptielen

Adder
Hazelworm
Levendbarende hagedis
Ringslang

Vissen

Beekdonderpad
Beekprik
Elrits
Europese rivierkreeft
Gestippelde alver
Grote modderkruiper
Kwabaal

Dagvlinders

Aardbeivlinder
Bosparelmoervlinder
Bruin dikkopje
Bruine eikenpage
Donker pimperlblauwtje
Duinparelmoervlinder
Gentiaanblauwtje
Grote parelmoervlinder
Grote vos
Grote vuurvlinder
Grote weerschijnvlinder
Iepenpage
Kleine heivlinder
Kleine ljsvogelvlinder
Kommavlinder
Pimperlblauwtje
Sleedoornpage
Spiegeldikkopje
Veenbesblauwtje
Veenbesparelmoervlinder
Veenhooibeestje
Veldparelmoervlinder
Zilveren maan

Libellen

Beekrombout
Bosbeekjuffer
Donkere waterjuffer
Gevlekte glanslibel
Gewone bronlibel
Hoogveenglanslibel
Kempense heidelibel
Speerwaterjuffer

Kevers

Vliegend hert

Onderdeel B: Planten horende bij onderdeel B (behorende bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c)

Akkerboterbloem
Akkerdoornzaad
Akkerogentroost
Beklierde ogentroost
Berggamander
Bergnactorchis
Blaasvaren
Blauw guichelheil
Bokkenorchis
Bosboterbloem
Bosdravik
Brave hendrik
Brede wolfsmelk
Breed wollegras
Bruinrode wespenorchis
Dennenorchis
Dreps
Echte gamander
Franjgentiaan
Geelgroene wespenorchis
Geplooid vrouwenmantel
Getande veldsla
Gevlekt zonneroosje
Glad biggenkruid
Gladde zegge
Groene nachtorchis
Groensteel
Groot spiegelklokje
Grote bosaardbei
Grote leeuwenklauw
Honingorchis

Kalkboterbloem
Kalketrip
Karthuizeranjer
Karwijselie
Kleine ereprijs
Kleine Schorseneer
Kleine wolfsmelk
Kluwenklokje
Knollathyrus
Knolspirea
Korensla
Kranskarwij
Kruiptijm
Lange zonnedaauw
Liggende ereprijs
Moerasgamander
Muurbloem
Naakte lathyrus
Naaldenkervel
Pijlscheefkel
Roggelelie
Rood peperboompje
Rozenkransje
Ruw pazelzaad
Scherpkruid
Schubvaren
Schubzegge
Smalle raai
Spits havikskruid
Steenbraam
Stijve wolfsmelk
Stofzaad
Tengere distel
Tengere veldmuur
Trosgamander
Veenbloembies
Vliegenorchis
Vroege ereprijs
Wilde averuit
Wilde ridderspoor
Wilde weit
Wolfskers
Zandwolfsmelk
Zinkviooltje
Zweedse kornoelje

Vrijgestelde soorten Provincie Friesland

Zoogdieren

Aardmuis (*Microtus agrestis*)

Bosmuis* (*Apodemus sylvaticus*)
Bunzing (*Mustela putorius*)
Dwergmuis (*Micromys minutus*)
Dwergspitsmuis (*Sorex minutus*)
Egel (*Erinaceus europaeus*)
Gewone bosspitsmuis (*Sorex araneus*)
Haas (*Lepus europeus*)
Hermelijn (*Mustela erminea*)
Huisspitsmuis* (*Crocidura russula*)
Konijn (*Oryctolagus cuniculus*)
Ondergrondse woelmuis (*Pitymys subterraneus*)
Ree (*Capreolus capreolus*)
Rosse woelmuis (*Clethrionomys glareolus*)
Tweekleurige bosspitsmuis (*Sorex coronatus*)
Veldmuis* (*Microtus arvalis*)
Vos (*Vulpes vulpes*)
Wezel (*Mustela nivalis*)
Woelrat (*Arvicola terrestris*)

Amfibieën

Bruine kikker (*Rana temporaria*)
Gewone pad (*Bufo bufo*)
Kleine watersalamander (*Triturus vulgaris*)
Meerkikker *Pelophylax ridibundus* (*Rana ridibunda*)
Middelste groene kikker / Bastaardkikker
)*Pelophylax klepton* *esculentus* *Rana esculent*

